

קמז א הללויה כי טוב זמרה אלהינו **תהלים קמז** כי נעים נאווה תהלה: ב בונה ירושלים יהוה נדחי ישראל יכנס: ג הרפא לשבורי לב ומחפש

שימוש תהלים

לנשיכת נחש

הללויה כי טוב (קמז, א): [שימוש תהלים לפרק קמז] לאמרו למי שנשכו נחש.

זוהר תהלים

לקבוץ גליות, קבוץ גליות קודם לתחית המתים, ותחית המתים האחרון שבכלם. מנין לנו? שכתוב (תהלים קמז) בונה ירושלים ה' נדחי ישראל יכנס. הרופא לשבורי לב ומחפש לעצבותם. זו היא תחית המתים שהיא הרפואה לשבורי לב על מתייהם. בונה ירושלים תחלה, ואחריו נדחי ישראל יכנס, והרופא לשבורי לב אחרון על הכל.

כמו שהאיברים לא יכולים לעמוד בעולם אפלו רגע אחד בלי לב, כך העמים כלם לא יכולים לעמוד בעולם בלי ישראל

בונה ירושלים ה' וגו' (קמז, ב): [זוהר במדבר 9' פנחס (דף רכ"א.)] אמר רבי אבא, נזכרתי בדבר אחד ששמעתי מהמנוחה הקדושה, ששמע משמו של רבי אליעזר. יום אחד בא לפניו גוי אחד ואמר לו: זקן זקן, שלש בעיות אני רוצה לתבע ממך. אחת, שאתם אומרים שייבנה לכם בית מקדש אחר, והרי לא היו להבנות אלא רק פעמים - בית ראשון ובית שני. בית שלישי (ובית רביעי) לא תמצא בתורה, והרי מה שהיה לו להבנות כבר נבנו, ולעולם אין בו יותר, שהרי שני בתי ישראל קרא להם הפסוק, וכתוב (חגיג) גדול יהיה כבוד הבית הזה האחרון מן הראשון. ועוד,

סדר הגאולה והקבוץ גליות ותחית המתים **בונה ירושלים ה' וגו'** (קמז, ב): [זוהר בראשית 9' חיי שרה (דף קל"ד.)] ובשעה שעתידי הקדוש ברוך הוא לפקד את עמו, כנסת ישראל תשוב מן הגלות בראשונה. [ואומר לה הקדוש ברוך הוא]: תלכי לבית כדי שבית המקדש יבנה בהתחלה. ויאמר לה הקדוש ברוך הוא: קומי מן העפר. היא שבה ואומרת: לאיזה מקום אלך? ביתי חרב, והיכלי נשרף באש. עד שהקדוש ברוך הוא יבנה את בית המקדש בראשונה ויתקין את ההיכל ויבנה את קרית ירושלים, ואחר כך יקים אותה מן העפר. זהו שכתוב (תהלים קמז) בונה ירושלים ה' וגו'. בונה ירושלים בראשונה, ואחר כך נדחי ישראל יכנס. ויאמר לה: (ישעיה נב) התנערי מעפר קומי שבי ירושלים וגו'. ויכנס את גליות ישראל. זהו שכתוב בונה ירושלים ה' - בראשונה, ואחר כך - נדחי ישראל יכנס. ואז הרופא לשבורי לב ומחפש לעצבותם, זו תחית המתים, וכתוב (יחזקאל לו) ואת רוחי אתן בקרבכם ועשיתי את אשר בחקי תלכו וגו'.

בונה ירושלים ה' (קמז, ב): [זוהר ח"א 9' תולדות (דף קמ"ט.)] אמר רב יוסף, וכי ימות המשיח ותחית המתים אינם אחד? אמר לו, לא, ששנינו, בית המקדש קודם

—== זוהר תהלים ==—

שְׁמֵי הַרְקִיעִים וְלִנְטַע אֶת יִשְׂרָאֵל, נְצִיב קְדוּשׁ, כְּמוֹ הַדְּמוּת שְׁלֹמְעָלָה. זֶהוּ שְׁכָתוּב (שְׁמוֹת טו) תְּבֹאֲמוּ וְתִטְעֲמוּ בְּהַר נַחֲלֶתְךָ. בְּאִיזָה מְקוֹם. בְּמִכּוֹן לְשִׁבְתְּךָ פְּעֻלְתָּ ה' . בְּאוֹתוֹ שִׁפְעֻלְתָּ אִתָּהּ ה' , וְלֹא אַחֲרָי. מִכּוֹן לְשִׁבְתְּךָ פְּעֻלְתָּ ה' - זֶה בֵּית רֵאשׁוֹן. מְקַדֵּשׁ ה' כּוֹנְנֵנוּ יְדִידְךָ - זֶה בֵּית שְׁנֵי. וְשִׁנְיָהֶם אֲמָנוֹת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הֵם.

וּמִשְׁהַרְגִּיזוּ לְפָנָיו בְּמִדְבָּר - מֵתוּ, וְהַכְּנִיס הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת בְּנֵיהֶם לְאָרֶץ, (לְמַדוּ מֵעֲשִׂיהֶם) וְהַבִּית נִבְנָה עַל יְדֵי אָדָם, וְלֹכֵן לֹא עֲמַד. וְשִׁלְמָה הִיָּה יוֹדֵעַ שְׁמִשׁוֹם שִׁמְעֵשָׂה זֶה שֶׁל אָדָם לֹא יַעֲמַד, וְעַל זֶה אָמַר, (תְּהִלִּים קכז) אִם ה' לֹא יִבְנֶה בֵּית שׁוֹא עֲמֻלוֹ בּוֹנֵיו בּוֹ, שֶׁהָרִי אֵין לוֹ בּוֹ עֲמִידָה. בִּימֵי עֲזָרָא גֵרָם הַחֲטָא, וְהַצְטָרְכוּ הֵם לְבִנוֹת, וְלֹא הִיָּתָה בּוֹ עֲמִידָה. וְעַד עַכְשָׁיו בְּנֵין הָרֵאשׁוֹן שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לֹא הִיָּה בְּעוֹלָם, וְלַעֲתִיד לְבֹא כְּתוּב (שֵׁם קמז) בּוֹנֵה יְרוּשָׁלַם ה' . הוּא וְלֹא אַחֲרָי. וְלִבְנֵינָן זֶה אָנּוּ מַחֲכִים, וְלֹא בְנֵין אָדָם, שְׁאֵין לוֹ עֲמִידָה כָּלֵל. בֵּית רֵאשׁוֹן וּבֵית שְׁנֵי יוֹרֵד אוֹתָם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּאֶחָד מִלְּמַעְלָה. בֵּית רֵאשׁוֹן בְּכִסּוּי, וּבֵית שְׁנֵי בְּגִלּוּי. אוֹתוֹ בֵּית יְהִיָּה בְּגִלּוּי, שְׁנִקְרָא בֵּית שְׁנֵי, שִׁיִּרְאָה לְכָל הָעוֹלָם אֲמָנוֹת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, חֲדוּהָ שְׁלֹמָה וְרִצּוֹן הַלֵּב בְּכָל עֲמִידָה.

אוֹתוֹ בֵּית רֵאשׁוֹן בְּכִסּוּי עֵלָה לְמַעְלָה, עַל גַּב אוֹתוֹ שְׁבַגְלוּי. וְכָל הָעוֹלָם יִרְאוּ עַנְיֵי כְבוֹד שְׁסוּכְבִּים עַל גַּב אוֹתוֹ שְׁבַגְלוּי. וּבִתּוֹךְ אוֹתָם עַנְנִים יְהִיָּה בֵּית רֵאשׁוֹן בְּמַעֲשֵׂה טְמִיר שְׁעוֹלָה עַד רוּם כְּבוֹד

שְׁאֲתָם אוֹמְרִים שְׁאֲתָם קְרוּבִים לְמִלְךָ הָעֲלִיּוֹן יוֹתֵר מִכָּל שְׁאָר הָעַמִּים. מִי שְׁקָרוּב לְמִלְךָ הוּא שְׁמַח (יִתְרוֹ) תְּמִיד, בְּלִי צַעַר, בְּלִי פַחַד, בְּלִי דַחַק, וְהָרִי אֲתָם בְּצַעַר וּבְדַחַק וּבִיגּוֹן תְּמִיד יוֹתֵר מִכָּל בְּנֵי הָעוֹלָם, וְלֹנּוּ לֹא הִתְקָרַב צַעַר וְדַחַק וְיִגּוֹן כָּלֵל. אָנּוּ קְרוּבִים לְמִלְךָ הָעֲלִיּוֹן, וְאֲתָם רְחוּקִים מִמֶּנּוּ, וְלֹכֵן יֵשׁ לָכֶם צַעַר וְדַחַק, אֲבָל וְיִגּוֹן, מֵה שְׁאֵין לָנוּ. וְעוֹד, שְׁאֲתָם לֹא אוֹכְלִים נְבִלוֹת וְטָרְפוֹת כְּדֵי שִׁתְּהִיוּ בְּרִיאִים וְגוֹפְכֶם יְהִיָּה בְּבְרִיאוֹת. אָנּוּ אוֹכְלִים כָּל מֵה שְׁרוּצִים, וְאָנּוּ חֲזוּקִים בְּכַח בְּבְרִיאוֹת, וְכָל אֵיבְרִינוּ בְּעַמְדָם. וְאֲתָם שְׁלֹא אוֹכְלִים, חֲלָשִׁים כָּלְכֶם בְּחֵלָאִים רַעִים וּבְשִׁבְרֵי יוֹתֵר מִכָּל שְׁאָר הָעַמִּים. עִם שְׁשׁוֹנָא אֲתָכֶם אֵלְהִיכֶם בְּכָל. זָקֵן וְזָקֵן, אֵל תֹּאמַר לִי דְבָר, שְׁלֹא אֲשַׁמַּע אוֹתְךָ וְלֹא אֲקַבֵּל מִמֶּךָ. הָרִים רַבִּי אֶלְעָזָר עֵינָיו וְהַשְּׁגִיחַ בּוֹ, וְנַעֲשֵׂה גַל שֶׁל עֲצָמוֹת.

בִּיּוֹן שְׁנַח רְגִזוּ, הַחֲזִיר רֵאשׁוֹ וּבִכְהָ, וְאָמַר, (תְּהִלִּים ח) ה' אֲדַנִּינוּ מֵה אֲדִיר שְׁמֶךָ בְּכָל הָאָרֶץ. כְּמָה חֲזוּק כַּח הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ, חֲזוּק בְּכָל הָאָרֶץ, וְכְמָה חֲבִיבִים דְּבָרֵי הַתּוֹרָה, שְׁאֵין לָךְ דְּבָר קָטָן שְׁלֹא תִמְצָא בַתּוֹרָה, וְאֵין לָךְ דְּבָר קָטָן שְׁבָא בַתּוֹרָה שְׁלֹא יִצָּא מִפִּי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. דְּבָרִים אֵלוֹ שְׁשָׂאֵל אוֹתוֹ רִשְׁעֵי, אָנּוּ שְׁאֵלְתִי יוֹם אֶחָד אֶת אֵלֵיהֶוּ, וְאָמַר שֶׁהָרִי בִישִׁיבַת הַרְקִיעַ הַסְתַּדְרָנוּ לְפָנָי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. וְכָךְ זֶה: שְׁכְּשִׁיִצְאוּ יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם וְרָצָה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לַעֲשׂוֹתָם בְּאָרֶץ כְּמִלְאָכִים קְדוּשִׁים שֶׁל מַעְלָה, וְרָצָה לְבִנוֹת לָהֶם בֵּית קְדוֹשׁ וְלְהוֹרִידוֹ מִתּוֹךְ

לְעֲצוֹתָם: ד מוֹנֵה מִסֵּפֶר לְכֹכְבִים לְכֹלֵם שְׁמוֹת יִקְרָא: ה גְּדוֹל אֲדוֹנֵינוּ וְרַב כַּח

זוהר תהלים

השמים, ולבנין זה אנו מחכים.

וְעַד עַכְשָׁו לֹא הָיָה בְּעוֹלָם, שְׁאָפְלוּ עֵיר
שֶׁל יְרוּשָׁלַיִם לֹא תִהְיֶה אֲמִנּוֹת אָדָם,
שְׁהָרִי כְּתוּב (זכריה ב) וְאֲנִי אֶהְיֶה לָּהּ נֶאֱמַר ה'
חֹמַת אִשׁ סָבִיב וְגו'. אִם לְעֵיר כְּתוּב כֶּף
- כָּל שֶׁכֶן הַבַּיִת, שֶׁהוּא דִיּוּר שְׁלוֹ. וּמַעֲשֵׂה
זֶה הָרִי רָאוּי לְהִיּוֹת בְּרֹאשׁ כְּשִׁיצְאוּ
יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם, וְהִסְתַּלַּק עַד לְסוּף
הַיָּמִים בְּגֹאֲלָהּ הָאֲחֻרוֹנָה. שְׁאֵלָה אַחֲרֵת,
שְׁוֹדָאֵי אָנוּ קְרוּבִים לְמֶלֶךְ הָעֲלִיּוֹן יוֹתֵר
מִכָּל שְׁאָר הָעַמִּים - וְדָאֵי כֶּף זֶה, שִׁישְׂרָאֵל
עָשָׂה אוֹתָם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לֵב כָּל
הָעוֹלָם. וְכֶף הֵם יִשְׂרָאֵל בֵּין שְׁאָר הָעַמִּים,
כְּמוֹ לֵב בֵּין הָאֵיבָרִים. כְּמוֹ שְׁהָאֵיבָרִים לֹא
יְכוּלִים לְעַמֵּד בְּעוֹלָם אֶפְלוּ רִגְעָ אֶחָד בְּלִי
לֵב, כֶּף הָעַמִּים כָּלָם לֹא יְכוּלִים לְעַמֵּד
בְּעוֹלָם בְּלִי יִשְׂרָאֵל. וְכֶף גַּם יְרוּשָׁלַיִם בְּתוֹךְ
שְׁאָר הָאָרְצוֹת כְּמוֹ לֵב בְּתוֹךְ הָאֵיבָרִים,
וְעַל כֶּף הִיא בְּאֲמֻצֵּעַ כָּל הָעוֹלָם, כְּמוֹ לֵב
בְּתוֹךְ הָאֵיבָרִים.

וּיִשְׂרָאֵל מִתְנַהֲגִים בְּתוֹךְ שְׁאָר הָעַמִּים
כְּמוֹ הַלֵּב בְּתוֹךְ הָאֵיבָרִים. הַלֵּב
הוּא רֶךְ וְחֻלְשׁ, וְהוּא קִיּוּם כָּל הָאֵיבָרִים.
לֹא יוֹדֵעַ מַצַּעַר וְצָרָה וְיִגּוֹן כָּלָל, רַק הַלֵּב,
שְׁבוּ הַקִּיּוּם, שְׁבוּ הַשְּׂכָל. שְׁאָר הָאֵיבָרִים
לֹא הִתְקַרְבּוּ בָּהֶם כָּלָל, שְׁהָרִי אֵין בָּהֶם קִיּוּם
וְלֹא יוֹדְעִים דָּבָר. כָּל שְׁאָר הָאֵיבָרִים לֹא
קְרוּבִים לְמֶלֶךְ, שֶׁהוּא חֻכְמָה וְשְׂכָל,
שְׁשָׂרוּי בְּמַחַ, אֲלָא רַק הַלֵּב. וְשְׁאָר
הָאֵיבָרִים רְחוּקִים מִמָּנוּ וְלֹא יוֹדְעִים כָּלָל.

כֶּף יִשְׂרָאֵל קְרוּבִים לְמֶלֶךְ הַקְּדוֹשׁ, וְשְׁאָר
הָעַמִּים רְחוּקִים מִמָּנוּ. שְׁאֵלָה אַחֲרֵת,
שִׁישְׂרָאֵל לֹא אוֹכְלִים נְבִלוֹת וּטְרֵפוֹת
וְטַנּוּף וְלִכְלוּף וּשְׁקָצִים וּרְמָשִׁים כְּשְׁאָר
הָעַמִּים - כֶּף הוּא, שְׁהָרִי הַלֵּב הוּא רֶךְ
וְחֻלְשׁ, וּמֶלֶךְ וְעַמִּידַת כָּל שְׁאָר הָאֵיבָרִים.
לֹא לוֹקַח לְמִזוּנּוֹ, רַק בְּרוּר וְצַחֲחוֹת כָּל הַדָּם,
וּמִזוּנּוֹ נְקִי וּבְרוּר, וְהוּא רֶךְ וְחֻלְשׁ מִהַכֵּל,
וְשְׁאָר הַפְּסֻלֹת מְנִיחַ לְכָל הָאֵיבָרִים, וְכָל
שְׁאָר הָאֵיבָרִים לֹא מְשַׁגִּיחִים בָּזָה, אֲלָא כָּל
פְּסֻלֹת וְרַע שֶׁל הַכֵּל לוֹקַחִים, וְהֵם בְּחֻזֵּק
כְּמוֹ שְׂרָאוּי לָהֶם. וְעַל זֶה בְּכָל שְׁאָר
הָאֵיבָרִים יֵשׁ אֲבַעֲבוּעוֹת, שְׂאֵת אוֹ סַפְחַת,
סִגִּירוֹת הַצָּרַעַת. לֵלֵב אֵין כְּלוּם מִכָּל אֱלֹהִי,
אֲלָא הוּא נְקִי וּבְרוּר מִהַכֵּל, אֵין בוֹ מוּם
כָּלָל. כֶּף הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְקַח אֶת
יִשְׂרָאֵל, שֶׁהוּא נְקִי וּבְרוּר שְׂאֵין בוֹ מוּם,
וְעֲלִיו כְּתוּב (שיר השירים ד) כֶּלֶךְ יִפְהָ רַעִיִתִי
וּמוּם אֵין בָּךְ. בָּא רַבִּי יוֹסִי, נִשְׁק יְדוֹ וְאָמַר,
אֵלוֹ לֹא בָּאֲתִי לְעוֹלָם רַק כְּדִי לְשִׁמְעַת זֶה
- דִּי לִי.

אם כל בני העולם מיזם שִׁנְבְּרָא אָדָם
תִּתְאַסְּפוּ לְמִנּוֹת הַכּוֹכְבִים לֹא יוֹכְלוּ לְסַפֵּר

מוֹנֵה מִסֵּפֶר לְכֹכְבִים וְגו' (קמ"ד): זוהר

ח"ב (דף קע"א): זוהר תורה] מוֹנֵה מִסֵּפֶר

לְכֹכְבִים לְכֹלֵם שְׁמוֹת יִקְרָא. מוֹנֵה מִסֵּפֶר
לְכֹכְבִים לְכֹלֵם שְׁמוֹת יִקְרָא. גְּדוֹל אֲדוֹנֵינוּ
וְרַב כַּח לְתַבּוּנָתוֹ אֵין מִסֵּפֶר. פֶּתַח רַבִּי
אֵלְעָזָר וְאֵמַר גְּדוֹל אֲדוֹנֵינוּ וְרַב כַּח, גְּדוֹל